

חינוך ממלכתי- רק חינוך ממלכתי!
על מי מוטלת האחריות!?

להיות אזרחים בישראל

במדינה יהודית ודמוקרטית

ספר אזרחות לתלמידים בחטיבה העליונה
בבית הספר היהודי הכללי והדתי
בבית הספר הכללי הערבי והדרוזי

הספר מפורסם ב-2016

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
ירושלים תשע"ו

על מה אדבר בדקות הקרובות:

- ועדת המקצוע תפקידיה וחשיבותה
- בג"ץ וועדת המקצוע "מקצוע בעין הסערה". (ללא נוהל גלוי, ללא קריטריונים, מינוי במחשכים!)
 1. תפקיד הוועדה (ומילה קצרה על פרסום הנוהל)
 2. האם רק ועדה מקצועית!?
 3. הבג"ץ (מקצוע ב"עין הסערה")
 4. המאבק נמשך וימשך ככל שידרש (המאבק על כל וועדה!)

- "הברק מכה פעמיים" "להיות אזרחים בישראל במדינה יהודית ודמוקרטית (2016)
הקריאה בנוגע לספר הלימוד (התייחסות לשתי דוגמאות, היועמ"ש ורצח ראש ממשלת ישראל יצחק רבין ז"ל)

"אנחנו מלמדים כפי שאנחנו מעריכים" (בחינות הבגרות)

לקח להמשך

- שיתוף הפעולה בין אקדמיה, מורים, תקשורת חוקרת ועצמאית, ושיח ציבורי ער ומעורב.
- והדרך עוד נמשכת פרסום תוכנית משרד החינוך "חינוך לכל הדעות" שכותרתה: הרפורמה המשפטית. **האמנם לכל הדעות?**

תפקיד ועדת המקצוע

מדינת ישראל
משרד החינוך

Director of Pedagogic Affairs

יו"ר המזכירות הפדגוגית

נהלים למינוי ופעולת ועדת מקצוע או ועדות מקצוע לתוכניות לימודים פורסם בכ' חשוון 18.11.19

כללי

1. תפקידה של ועדת המקצוע הוא לייעץ למזכירות הפדגוגית בהתוויית מדיניות הוראת המקצוע במערכת החינוך, לפי הפירוט הבא:

- א. מצב המקצוע במערכת החינוך והצעת דרכים לשיפור ההוראה במקצוע.
- ב. תכנית הלימודים, דרכי הטמעתה והפעלתה.
- ג. שינויים וחידושים דרושים בדרכי הוראת המקצוע.
- ד. סוגיות הקשורות לחומרי הלימוד במקצוע.
- ה. הערכת הישגים במקצוע (בחינות – בגרות וגמר, רמות הישגים אחרות ובדיקת הישגים בזיקה לתכניות הלימודים).
- ו. הכשרת מורים והשתלמותם.
- ז. בחינוך הדתי – ההיבטים האמוניים והאידיאולוגיים של הוראת המקצוע.

מקצוע בעין הסערה

חדשות | חינוך וחברה

ביולי האחרון פיטר שר החינוך, נפתלי בנט, את יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך, ד"ר ניר מיכאלי. מאז ממלאת פניג את מקומו. על פי הנהלים, יו"ר המזכירות הוא שחתום על כתבי מינוי. הביקורת של פניג על הרכב הוועדה מעכבת לפיכך את חידוש עבודתה, לאחר התפטרות חמישה מחבריה והפסקת ההשתתפות של חברים נוספים. זאת, דווקא על רקע השינויים שמובילים בנט ואנשיו בהוראת המקצוע, אשר נתקלים בביקורת מצד אנשי אקדמיה וחינוך.

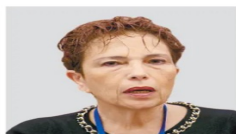
טענות לחוסר איזון בוועדת המקצוע לאזרחות מעכבות את מינוי חבריה

השר לשעבר שמעון שטרית אמור לייצג את השמאל בוועדה. אליו צפויים להצטרף יו"ר הוועדה לשעבר, מקורב לבנט, ומנהל במכללה דתית שיצא נגד "חלחול שיח הזכויות הליברלי" לספר האזרחות

ההרכב המסתמן של ועדת המקצוע לאזרחות

פרופ' אשר כהן
יו"ר ועדת המקצוע הקודם, צפוי להיות חבר בוועדה

דליה פניג
מ"מ יו"ר המזכירות הפדגוגית, מעכבת את מינוי חברי הוועדה

ד"ר אסף מלאך
יו"ר ועדת המקצוע

פרופ' דן אבנון
מרצה למדע המדינה, מועמדותו לוועדה נפסלה

ד"ר משה הליגור
מרצה למדע המדינה, מועמדותו לוועדה נפסלה

ד"ר יוסי לונדין
איש מכללת "אורות ישראל", צפוי להיות חבר בוועדה

פרופ' שמעון שטרית
לשעבר חבר מפלגת העבודה, צפוי להיות חבר בוועדה

צילומים: אוליבייה פיטוסי, דודו בכר ותומר אפלבאום

עקב ביקורת בימין: גיבוי לאחראי על לימודי האזרחות

למעלה מ-600 מורים יצאו להגנת אדר כהן וחתמו על עצומה המביעה בו "תמיכה גורפת ובלתי מסויגת" על רקע הקריאות לפטרו. הנושא יידון היום בכנסת

34 שמרו קריאת זן

בצעד חריג התגייסו מאות מורים לאזרחות מרחבי הארץ להגנתו של האחראי על מקצוע האזרחות במשרד החינוך, אדר כהן. הרקע לעצומה, שהוחתמה בתוך יומיים בלבד, הוא ביקורת חריפה שהביעו בחודשים האחרונים גורמים במשרד החינוך וחי"כים מהימין נגד כהן, שכללה בין היתר קריאות לפטרו. הנושא יידון היום בכנסת, בדיון מיוחד שיומן יו"ר ועדת החינוך, ח"כ אלכס מילר ("ישראל ביתנו"). בכותרת "לימודי אזרחות במערכת החינוך".

טלילה נשר
התראות במייל
17 באפריל 2012

קריאת זן שמרו

WhatsApp Email Facebook

אור קשתי וירדן סקופ

11 במרץ 2016

ממלאת מקום יו"ר המזכירות הפדגוגית, דליה פניג, מעכבת את חתימתה על כתבי המינוי של חברי ועדת המקצוע החדשה באזרחות. לדברי מקורות שונים, הסיבה לעיכוב קשורה בעיקר לתחושתה של פניג כי הרכב הוועדה איננו מאוזן. ועדת המקצוע אחראית, בין השאר, על גיבוש תוכנית הלימודים, שממנה נגזרים ספרי הלימוד ומערך ההוראה. בחודשים האחרונים מתחולל ויכוח קשה סביב ספר הלימוד המשוכתב באזרחות, "להיות אזרחים בישראל", שאמור לצאת לאור בקרוב.

ל"הארץ" נודע כי אחת מ"משבצות השמאל" בוועדה אמור למלא פרופ' שמעון שטרית

ההשתנות בהרכב ועדת המקצוע, מאז 2011

- עד 2011 ניתן לתאר את הרכב הוועדה כמאוזן מבחינת שיקוף הזהויות בקרב החברה הישראלית.
- שנת 2011 היא שנת מפנה בהרכב ועדת המקצוע, המטוטלת נעה לעבר האגף הציוני דתי, בגוון המערער את האיזון בין ערכים דמוקרטיים לערכים לאומיים, לטובת ערכים לאומיים.
- (ב 2011 הצ"ח ראשונה של "חוק יסוד הלאום" והתפרצות המחאה החברתית).
- ההשלכות על תוכנית הלימודים שבאו לביטוי בספר הלימוד מהדורת 2016
- ב 2011, מוגשת הצעת החוק הראשונה לחוק יסוד הלאום.
- המורה מחויב לחנך לערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, וכאשר האיזון הזה מופר, לטובת העדפת גישה של והוועדה זזה לכיון ימני יותר.
- השתלמויות על לאומיות.
- המתח בין הכרזת העצמאות לבין חוק יסוד: ישראל מדינת הלאום של העם היהודי, ההכרזה מחויבות בשוויון אזרחי מלא ללא.. בעוד שחוק יסוד הלאום

האחריות עלינו - לפקח ולוודא את תקינות המינהל ועד כמה עיתונאות חוקרת חשובה לחשיפת העובדות

ראשי « חדשות » בארץ

חדשות | חינוך וחברה

מכה למשרד החינוך: בג"ץ עצר את השימוש במושגון האזרחות

השופטים תקפו את התנהלות המשרד שאישר את השימוש במושגון השנוי במחלוקת וקבעו כי לא יעשה בו שימוש עד לקבלת תשובת המדינה תוך 60 יום. השופט ג'ובראן: "כתוב במושגון שהנוצרים לא רוצים להיקרא ערבים. זה לא נכון עובדתית"

שני ארנהיים רובינשטיין | 13:45 27/7/2016

תגיות: משרד החינוך, בית המשפט העליון, מושגון, אזרחות

בתום דיון שנערך היום (ד') בבית המשפט העליון בירושלים, [בעתירה נגד מושגון האזרחות](#) שהוציא משרד החינוך, הוצא צו על תנאי לפיו תוך 60 יום המדינה צריכה להגיש תגובה נוספת מטעמה ולהסביר מדוע היא בכל זאת חושבת שצריך לעשות שימוש במושגון.

עוד כותרות ב-nrg:

- [עריקאת גינה את חיסול המחבל; חמאס: הוא גיבור](#)
- [כתב אישום: ניסיון חיסול הפך לקרב יריות ברחוב](#)
- [כל התכנים הכי מעניינים - בעמוד הפייסבוק שלנו](#)

עקוב

את העתירה הגישו בסוף חודש מאי שמונה עותרים, ביניהם אנשי אקדמיה, מורים לאזרחות ויו"ר פורום ועדי ההורים היישוביים. לטענתם נפלו פגמים קשים בהליך הכנתו ואישורו של המושגון, וכי הוא מתעלם ממושגי יסוד מרכזיים בהגדרת הזהות הערבית בישראל. עוד טענו כי משרד החינוך רואה בו כלי תעמולה ולא כלי חינוכי להנחלת ידע ופיתוח מחשבה ביקורתית.

בג"ץ: ועדת המקצוע באזרחות לא תחל בפעילותה עד להחלטה בנושא

לפני כחודשיים תקפו שופטי בג"ץ את ההתייחסות לערבים ולרשות השופטת בחוברת המושגים. אתמול דרשו העותרים להורות על הפסקת השימוש בחוברת עד לסיום העבודה עליה

בג"ץ הודיע אתמול כי ועדת המקצוע באזרחות, שמשרד החינוך הציג את הרכבה לבג"ץ לפני כשבועיים, לא תחל את פעילותה עד שתתקבל החלטת בג"ץ בנושא – כך כתב השופט חנן מלצר. ההחלטה התקבלה בעתירה שהגישו עמותת חינוך ישראל ומורה לאזרחות והיסטוריה, אלכס רוזנשטוק, נגד הליך מינוי חברי ועדות המקצוע השונות של משרד החינוך, הנעשה, לטענת העותרים, במחשכים ובאופן שאינו פומבי ושוויוני.

במרכז העתירה עמדה ועדת המקצוע של לימודי האזרחות, שמינוי חבריה התעכב זמן רב וגרר ביקורת על כך שהיו"ר הנבחר שלה, ד"ר אסף מלאך, ומשרד החינוך, מנסים למנות חברים בעלי עמדות פוליטיות ימניות. את העותרים מייצגת עו"ד עדי ניר בנימיני, מהקליניקה לזכויות אדם באוניברסיטת תל אביב.

ירדן סקוף

התראות במייל

11 באוקטובר 2016

זהות האנשים המתמנים לוועדה - מינויים מקצועיים או מינויים פוליטיים!?

לא אעיד על עצמי, אבל אנשי ונשות הוראה מעולים שבמעולים, מכשירי מורים, מנהלי בתי ספר, מתמחים בביהמ"ש העליון, מדריכים מובילים במט"ח, הגישו מועמדות וכולם קיבלו תשובה לאקנונית שלילית!

השתנות הרכב הוועדה השפיעה על תפיסת המקצוע, מהיבטים דמוקרטיים ליבראליים לערכים רפובליקנים, הגדרת הדמוקרטיה על שני רכיביה הפורמאלי והמהותי נזנחת, לטובת הדגש הפורמאלי (פרוצדורות) כאשר זכויות האדם מוצגות כעקרון.

בעבר דיברנו על כך שכל רכיב בדמוקרטיה על שני שני מרכיביה הם תנאי הכרחי אך לא תנאי מספיק, ורק שילוב של כל הרכיבים יביטחו קיומה של דמוקרטיה אמיתית.

ההתנהלות מול משרד החינוך...

משרד החינוך מסרב לפרסם את הקריטריונים למינוי חברי ועדת המקצוע באזרחות

כעשרה מורים שהגישו מועמדות לתפקיד חברי הוועדה לא קיבלו מענה במשך כשנה, ולאחריה נמסר להם כי לא מונו. בתקן השמור להם בוועדה מונו מדריכות, הכפופות למפקחת האחראית במשרד החינוך

4 שמרו קריאת זן

בחנית בנרות בבי"ס עירוני ד' בת"א. "אסור לבטל את בחינות הבגרות. האלטרנטיבה גרועה יותר" צילום: מגד גוני

משרד החינוך מסרב לפרסם את התנאים על תהליכי המיון והבחירה בחברי ועדת המקצוע באזרחות. כעשרה מורים לאזרחות שהגישו מועמדות לתפקיד חבר הוועדה, שמייצעת למשרד ואף משתתפת בהכנת לימודי האזרחות, לא קיבלו מענה במשך כשנה למועמדותם, ולאחריה נמסר להם כי לא מונו לוועדה. המורים ביקשו מבכירים במשרד החינוך פרטים על הליך בחירת הנציגים, אולם לא נענו. במשרד החינוך סירבו להשיב גם לפניית "הארץ" בנושא, ומסרו כי פעלו בהתאם לנהלים. בעשור האחרון עמד מקצוע האזרחות במוקד המאמץ של הימין לעצב מחדש את תוכנית הלימודים בהתאם לתפיסתו.

בשנה שעברה פרסם משרד החינוך "קול קורא" להגשת מועמדות לוועדת המקצוע באזרחות, בעקבות עתירה שהוגשה ב-2016 על ידי אלכס רוזנשטוק, מורה לאזרחות, בדרישה כי איתור ומינוי חברים בוועדות המקצוע יהיה פומבי ושוויוני. ארגון בן-דור, מורה לאזרחות 12 שנים בתיכון חדרה - בית אליעזר, הגיש את מועמדותו בעקבות הפרסום.

אור קשתי

התראות במייל

09 באוגוסט 2020

יום רביעי, 22 במרץ 2023
כ"ט באדר תשפ"ג

לכבוד

לכבוד עו"ד אילת כהן מלקמן,
מבקר הפנים של משרד החינוך

לכבוד מר דודי כהן,
מבקר הפנים של משרד החינוך

לכבוד בדואר אלקטרוני

הנדון: כהונתו הנמשכת של יו"ר ועדת המקצוע באזרחות, ד"ר אסף מלאך.

1. פניה זאת מבקשת לעמוד על הסיבה להימשכות כהונתו של ד"ר אסף מלאך, המכהן בראשות הוועדה מאז יולי 2015.¹

2. נוהל משרד החינוך בעניין מינוי ועדות מקצוע, קוצב את זמן כהונתו של יו"ר ועדת המקצוע. מפנה לנוהל מיום 18.11.2019, הקובע בסעיף 5. ב:

ב. כל מינוי יהיה לשנתיים עם אפשרות הארכה לשנתיים נוספות. יו"ר המזכירות הפדגוגית רשאי להאריך את התקופה בשנתיים נוספות ובלבד שיוחלפו חלק מהחברים בוועדה היוצאת, ובכל מקרה לא יוארך מינויו של יו"ר ועדה ו/או חבר ועדה מעבר ל-6 שנים רצופות, אלא במקרים חריגים ובאישור יו"ר המזכירות הפדגוגית וחשב המשרד בכתב. כאשר חברי ועדה יתחלפו באופן מדורג,

3. בשנת 2016 הגיש הח"מ עתירה, בג"ץ 5536/16 אלכס רוזנשטוק ועמותת חינוך ישראלי נגד משרד החינוך, בעניין מינוי ועדות המקצוע בכלל וועדת המקצוע באזרחות בפרט. במהלך ההליך, הוציא בג"ץ צו על תנאי, ובהסכמת הצדדים סוכם שוועדת המקצוע לא תחל בפעילותה עד להכרעה שיפוטית בהליך הנדון (תגובת המדינה, מצורפת כנספח לפניה זאת).

4. למיטב ידיעת הח"מ, יו"ר ועדת המקצוע, ד"ר אסף מלאך, מכהן באופן רציף מאז חודש יולי 2015 (כתב המינוי מספטמבר 2016, מצורף כנספח לפניה זאת).

5. הח"מ מבקש את הסבר המשרד להמשך כהונתו של יו"ר ועדת המקצוע באזרחות, בתקופה החורגת כמעט בשנתיים מתקופת המקסימום האפשרית בהתאם לנוהל משרד החינוך בעניין ועדת המקצוע. במידה ויש מניעים ייחודיים וחריגים, הח"מ מבקש את

הברק מכה פעמיים, בתלמידה ובמורה "שילוב המסילות".

יום ו', 10 במרץ

שבת, 11 במרץ

יולי יבין בת ה-18
בסך הכל רצתה
להכין עבודת גמר
באזרחות: "הייתי
המומה כשגיליתי מי
מעורב בכתיבת ספר
הלימוד"

כאשר ספר האזרחות של תלמידי ישראל מציג עמדות
שליפין שפטים כופים את עמדותיהם על גבתי
ציבור ומביע עמדות התנבטת במוינים מתיימים
וכפניה במחיות היועמיש, ראש ועדת מקצוע
אזרחות במשרד החינוך לשעבר כתב "עמדות
קיצוניות של שופטים כופים על הרוב האזרחי". אין
פלא שכמעט ולא רואים צעירים בהפגנות תלמידה
בת 18 החליטה לעשות משהה

📷 📱 📧 📞 📍 🌐

+ תקציר הכתבה ב-57 מילים
לפני סוף יום הגישה יולי יבין, תלמידת כיתה י"ב מהרצליה, את עבודת הגמר הקבוצתית

ליאור דול
מורה

ליאור דול

📌 התראות במייל

07 באפריל 2023

+ תקציר הכתבה ב-57 מילים

לפני כמה ימים הגישה יולי יבין, תלמידת כיתה י"ב מהרצליה, את עבודת הגמר הקבוצתית שלה באזרחות, המהווה 20% מהציון בבגרות. בעבודה בחרו יבין וחברותיה לנתח סוגיה לפי מושגים שלמדו בשיעור אזרחות. הן בחרו לבחון את יכולתה של המדינה להגן על עצמה מפני גופים שמקדמים אג'נדה לא דמוקרטית, תוך התמקדות בפורום קהלת. "קהלת הוא דוגמה אקטואלית לארגון שמקדם אג'נדה של 'דמוקרטיה רזה', וזה בא לידי ביטוי ממש עכשיו בהפיכה המשטרית", מסבירה יבין.

אלא שבמהלך העבודה הבינה יבין שפעילותו של הפורום גלשה גם לתוכני הלימוד,

שבמסגרתם היא אמורה להגיש את העבודה: בכיר בפורום קהלת היה מעורב בשכתוב

ספר הלימוד באזרחות שהיא ותלמידי תיכונים רבים לומדים ממנו.

ידידי,
שבוע טוב!
בעקבות הראיון שלי... אני
מתכוון לנתק את עצמי מספר
האזרחות של...
חתומים עלי!
תוכנית הלימודים שהם בישלו,
היא חלק משחיקת הדמוקרטיה!
עד-כאן!

10.3.2023 - ליאת רגב עם
בחצי היום - ליאת רגב עם...
10.3.2023 - ליאת רגב ע...

שבת שלום,
יקרי מקווה שאתם
שורדים (אני בקושי!)
לענייננו:
ב112 דק' לערך, עולה

14/2003

התייחסות לשת דוגמאות מתוך הספר

גישת היועץ המשפטי לממשלה כמפקח על הממשלה:

הגישה המקובלת כיום בישראל רואה ביועץ המשפטי יועץ לממשלה, שמייצג אותה על פי עמדותיו. תפקידו לאכופ על הממשלה את המשפט - על פי תפיסתו. גישה זו אינה תופסת את היועמ"ש כעורך דין המשרת את לקוחו, אלא כיועץ, המונע מהממשלה לקבל החלטות אשר הוא לא יוכל להגן עליהן בבית המשפט. לפי תפיסה עקרונית זו, חוות דעתו של היועמ"ש מחייבת את הממשלה לציית לה, גם כאשר שרי הממשלה מתנגדים לכך, בדומה ליחס אל פסק דין של הרשות השופטת. על פי הגישה הזו, כאשר היועמ"ש משיב בשם הממשלה לעתירה שמוגשת נגדה לבג"ץ, ויש מחלוקת משפטית בינו לבין הממשלה, עליו להציג בפני בג"ץ את עמדתו שלו ולא את עמדת הממשלה. התפיסה הזו גורסת גם כי לא ראוי שממשלה תציג בפני בית משפט עמדה משפטית המנוגדת לעמדת יועצה המשפטי. למשל, באמצעות עורך דין אחר.

גישת היועץ המשפטי לממשלה כעורך דין כמעניק שירות משפטי לממשלה:

מנגד קיימת עמדה הגורסת כי היועץ המשפטי לממשלה (היועמ"ש) אמור לייצג לממשלה ולייצג את הממשלה על פי עמדותיה. לפי גישה זו, היועמ"ש צריך לתפקד בדומה לעורך דין של אדם או חברה פרטיים: עליו להעניק ייעוץ משפטי, אך הייעוץ אינו מחייב את הלקוח. יתר על כן, עליו לייצג בבית משפט כמיטב יכולתו את עמדת הלקוח, גם אם היא סותרת את עמדתו שלו. על פי התפיסה הזו, את תפקיד שומר שלטון החוק ממלא בית המשפט ולא היועמ"ש, ולכן רק בית משפט מוסמך לצוות על הממשלה לשנות את דרכיה. המצדדים בגישה זו טוענים כי יועמ"ש שכופה עמדה על ממשלה נבחרת פוגע בעקרון שלטון העם, פוגע בזכות להליך הוגן ופוגע ביכולתה של הממשלה לתפקד ביעילות. לדבריהם, לאחרון העבריינים מגיעה בצדק הזכות שעורך דין ייצג את עמדתו כפי שהיא, ולא ייתכן שלממשלה - ולציבור שבחר בה - לא תעמוד הזכות הזו. לבסוף, תומכי הגישה הזו מצביעים על כך שאין בעולם המערבי מקבילה ליועמ"ש שרשאי לכפות את עמדתו על ראש הרשות המבצעת.

החוק בישראל אינו נוקט עמדה ביחס לשאלות שהוצגו כאן, אך אמרות אגב בפסקי דין של בית המשפט העליון הובילו את היועצים המשפטיים לממשלה לקבוע, משנות ה-90 ואילך, כי עמדתם מחייבת את הממשלה, וכי בעת מחלוקת ביניהם, הפרקליטות צריכה להציג בבג"ץ את עמדת היועץ המשפטי לממשלה ולא את עמדת הממשלה.

נכון היה להתייחס לדוח ועדת שמגר (1997), המ.מ.מ של הכנסת במסמך שהוציא כותב, בהסתמך על פסיקת בית המשפט העליון, נקבע בהנחיות היועמ"ש "על פי המסורת והנהג .. מחיבות את המערכת הממשלתית.

קביעות סתמיות, יש המצדדים.. איך היועמ"ש פוגע בשלטון העם? האם הנחיה לפעול בהתאם לחוק היא פגיעה בשלטון העם?!

האם הנוסחים בספר מזכירים לנו את ההווה?

הייצוג של רצח ראש הממשלה יצחק רבין כז"ל כך זה היה!?

גדי טאוב

אתר ולפרקים גם בלוג

« הרצאה של אלכס יעקובסון על יהודיות ודמוקרטיה (וידאו) מינוי שופטים – מחיר היוהרה »

נובמבר 12, 2011

ציטוט: משה נגבי על רבני דין רודף

יגאל עמיר בכלא, אך שותפיו הבכירים לרצח ראש הממשלה עודם חופשיים ומאושרים. עמיר עצמו העיד על אותם שותפים כבר בליל הרצח, כשאמר בחקירתו: "ללא פסק הלכה או דין רודף שחלו על רבין מפי מספר רבנים שאני יודע עליהם, הייתי מתקשה לרצוח; רצח כזה חייב להיות מגובה. אם לא היה לי גב... לא הייתי פועל". החוק הפלילי קובע כי מי שמשדל את זולתו לדבר עבירה "בשכנוע, בעידוד, בדרישה" נושא באחריות פלילית שווה לזאת של העבריין שאותו שידל. כלומר, הרבנים שהוציאו "דין רודף" על ראש הממשלה ובכך נתנו "גב" לעמיר הם רוצחים כמוהו, והיו אמורים אף הם להינמק בכלא כל חייהם. (למאמר המלא באתר הארץ...)

שיח של הסתה לאלמות פוליטית הינו תופעה פסולה. עם זאת, חופש הביטוי ובתוכו ביקורת חריפה כנגד אנשים פוליטיים הוא נשמת אפה של הדמוקרטיה, וויכוח פוליטי נוקב הוא ביטוי לדמוקרטיה בריאה ותוססת. יחד עם זאת ראוי שהחברה דמוקרטית תנהל את הוויכוחים הפוליטיים מתוך כבוד הדדי, תימנע מהסתה לאלמות פוליטית, ובוודאי שאסור בשום אופן לנקוט צעדים אלימים.

חטלה:

קראו את דבריהם של אריה נדלר ושל מני מזוז. הסבירו מהם גבולות חופש הביטוי על פי כל אחד מהדוברים. "היו תנאים חברתיים שעודדו את המחשבה הגורמת להתנתקות מוסרית מהציווי 'לא תרצח', ומציגה את הרצח אפילו כמצווה.

"מנהיגים, חילוניים ודתיים כאחד, אשר כינו את רבין בוגד, אכן לא לחצו על ההדק, ברובם לא רצו כלל ברצח, אבל הם סללו את הדרך להתנתקות המוסרית, ובקצה הדרך הזאת עמד רוצח, ואקדח עשן בידו". (פרופ' אריה נדלר, "הסתה ורצח פוליטי - היבטים חברתיים ופסיכולוגיים: המקרה של רצח רבין", בתוך ישעיהו צ'רלס ליבמן (עורך), רצח פוליטי, עם עובד, 2005).

"היועץ המשפטי לממשלה, מני מזוז, אמר כי לא הוכח שרצח ראש הממשלה יצחק רבין הוא תוצאה של הסתה. 'הייתי מאוד נזהר מליצור לינקג' [קישור] בין אירוע כזה או אחר להסתה כזו או אחרת. אני יודע שנוהגים להזכיר שוב ושוב את רצח ראש הממשלה, יצחק רבין, כפועל יוצא של הסתה. עד היום איש לא הוכיח את זה ואין לנו שום אינדיקציה [עדות] לכך. הדבר הברור היחיד הוא שהרצח היה תוצאה של כשל אבטחתי..."

"כל אווירה ציבורית יש לה השפעה, אבל לא ניתן להשתמש בה כאמתלה לסתימת פיות. אחרי רצח רבין הוגשו כתבי אישום על אמירות, שרובם הסתיימו בלא כלום."

(צבי רחיה ויובל יעז, "מזוז: לא הוכח שרצח רבין נבע מהסתה, אכיפת חוק אינה כלי לשינוי האווירה", הארץ, 10.8.2005).

מתוך דוח ועדת שמגר יגאל עמיר במשפטו אמר "ללא פסק הלכה או פסק דין רודף שחלו על רבין מפי מספר רבנים שאני יודע עליהם, הייתי מתקשה לרצוח. רצח כזה חייב להיות מגובה. אם לא היה לי גב ולא היו עומדים מאחוריי אנשים רבים נוספים, לא הייתי פועל..." (מתוך דו"ח ועדת שמגר)

התייחסות לשת"י שאלות בגרות - "אנחנו בוחנים כפי שאנחנו מעריכים"

הבגרות באזרחות הציגה ארגון השתקה ימני כארגון זכויות אדם. זה לא במקרה

ארגון "בצלמו" מתמחה ברדיפת ארגוני זכויות אדם ומוסדות תרבות שלא התיישרו לימין. ואיך הוא הוצג בבחינה? כגוף "שהקימו אזרחים כדי להגן על זכויות אדם ולהיאבק באפליה בישראל"

42 שמרו קריאת זו

בחינת בגרות. משרד החינוך ביצע פיגוע תודעה כבדרך אגב. צילום: אמיל סלמן

אחת השאלות בבחינת הבגרות האחרונה באזרחות עסקה בהנגשת מקומות קדושים לבעלי מוגבלות. "רבים טענו שהם מרנישים עונמת נפש והשפלה", נכתב בתיאור שנועד להיות ניטרלי. "היעדר ההנגשה פוגע בזכויות שעוגנו באחד מחוקי היסוד".

אור קשתי

מעצימים את מקצועות המח"ר שמים אותם במרכז הלמידה

2. במדינת ישראל יש עשרות מקומות קדושים לבני דתות שונות. אף על פי שמקומות אלה הם ציבוריים, רובם אינם מונגשים לאנשים עם מוגבלות. כך למשל כאשר אנשים המתקשים בהליכה מבקשים לבקר במקומות הקדושים, הם נאלצים לטפס במדרגות רבות. הטיפוס קשה להם ואף מסכן אותם, והם נאלצים לבקש עזרה. רבים התלוננו על המצב וטענו שהם מרגישים עוגמת נפש והשפלה. היעדר ההנגשה פוגע בזכויות שעוגנו באחד מחוקי היסוד.

ארגון "בצלמו", שהקימו אזרחים כדי להגן על זכויות אדם ולהיאבק באפליה בחברה הישראלית, פנה אל שר הדתות, האחראי למקומות הקדושים, ודרש שיפעל בהקדם להנגשה של מקומות אלה לטובת כלל אזרחי ישראל.

א. ציינו והציגו את חוק היסוד שעליו מתבססים המתלוננים על חוסר ההנגשה של המקומות הקדושים לאנשים עם מוגבלות.

הסבירו כיצד חוק יסוד זה בא לידי ביטוי בקטע.

ב. ציינו והציגו את סוג מנגנון הפיקוח והביקורת (פורמלי או בלתי פורמלי) שבא לידי ביטוי בפעולתו של ארגון "בצלמו".

הסבירו כיצד סוג מנגנון זה בא לידי ביטוי בקטע.

2. "כאן" הוא תאגיד השידור הציבורי, ובו מופקים תכנים וסדרות רבות ומקוריות. המדינה מעניקה לו תקציב של מאות מיליוני שקלים. לפני כמה חודשים הצהיר שר התקשורת כי יש בכוונתו להפריט את התאגיד. לדבריו, אין מקום לקיומו של גוף תקשורת הממומן על ידי המדינה, וצריך לאפשר את פתיחת השוק לתחרות גם לערוצי תקשורת נוספים.

בתגובה על תוכנית השר נערך כינוס חירום של אומנים, עובדי תעשיית הטלוויזיה, שחקנים, שדרנים ועיתונאים, והם החליטו לצאת להפגין. במהלך ההפגנה חסמו המפגינים כבישים מרכזיים בתל אביב ונשאו שלטים בדרישה לבטל את הפרטת התאגיד.

א. ציינו והציגו את הגישה החברתית-כלכלית שבה דוגל שר התקשורת.

הסבירו כיצד גישה זו באה לידי ביטוי בהצהרתו על פי הקטע.

ב. ציינו והציגו את סוג מנגנון הפיקוח והביקורת הבא לידי ביטוי בתגובה על תוכנית השר.

הסבירו כיצד סוג מנגנון זה בא לידי ביטוי בקטע.

תם ולא נשלם....

- והדרך עוד נמשכת ... פרסום תוכנית משרד החינוך "חינוך לכל הדעות" שכותרתה: הרפורמה המשפטית.
- האמנם לכל הדעות?
- ולכן המאבק חייב להימשך, עוד ארוכה הדרך..